

NOTITSER

ANMELDELSE

Anette og Kurt Christiansen:
Kunsten at slibe sten (293 sider, indbundet)
Gads Forlag, 268 kr

Nede i min kælder står en diamantsav og en slibemaskine. Diamantsaven bruger jeg jævnligt. Jeg er mindst én gang om året i Idar-Oberstein området i Rheinland-Pfalz i Sydtykland og samler sten, og det er jo altid spændende at se, hvordan de ser ud indeni. Men slibemaskinen, den har jeg praktisk taget ikke brugt endnu. Efter jeg nu har kigget i Anette og Kurt Christiansens bog: Kunsten at slibe sten, har jeg bestemt mig til, at jeg heller ikke begynder at bruge den, før jeg har læst bogen fra ende til anden.

Jeg anser 'Kunsten at slibe sten' for uundværlig for en begynder i slibefaget, og jeg er overbevist om, at forfatterne har ret, når de skriver, at også erfarne slibere kan have glæde af bogen. Som man kan forstå, er jeg ikke sliber, og skulle der i denne bog være nogle faglige smuttere, ville jeg nok ikke opdage dem, selv om jeg læste hele bogen godt og grundigt. Jeg er så betaget af denne bog, at jeg godt tør anmelde den, selv om jeg kun har scannet den.

Bogen er uhyre tiltalende. Den har en dejlig fyldig indholdsfortegnelse, så man let kan se på hvilke sider, man kan læse hvad. Den virker velskrevet og er godt illustreret. Hvor det er nødvendigt, er der endog farvebilleder. Jeg glæder mig til at få tid til at læse den.

Aage Jensen

DANSK LITHOSFÆRECENTER

Den 1.februar fik Danmark et nyt geologisk forskningscenter gennem en større bevilling fra Danmarks Grundforskningsfond. Bevillingen er givet for foreløbig fem år. Det nye geovidenskabelige center, der har fået navnet Dansk Lithosfærecenter, er placeret i tilknytning til Grønlands Geologiske Undersøgelse og Geologisk Institut ved Københavns Universitet i Øster Voldgade 10 komplekset tæt ved Geologisk Museum.

Dansk Lithosfærecenters opgave er at udforske lithosfæren, som er den yderste stive 'skal' af vores planet. Lithosfæren er typisk 100-200 km tyk og omfatter både jordskorpen, der almindeligvis er 30 - 40 km tyk i kontinenterne og 7 km under oceanerne, og den øverste stive del af Jordens kappe. Lithosfæren er opdelt i en række plader, der bevæger sig i forhold til hinanden. Pladerne vokser ved oceanryggene, mens de destrueres ved de såkaldte subduktionszoner, hvor der dannes vulkanske øbuer og bjergkæder. Processerne knyttet til de bevægende plader omfattes af begrebet 'pladetektonik'. Den pladetektoniske viden er kun et kvart århundrede gammel, og lithosfærecentret skal bidrage til forståelsen af de fundamentale processer, der ligger bag lithosfærens opbygning og udvikling gennem geologisk tid.

Centrets forskningsopgaver i de første fem år vil først og fremmest komme til at ligge på Grønland, som vil fungere som et 'naturligt laboratorium' ved undersøgelserne. Forskningsindsatsen vil fokusere på to problemkredse;

1) Dannelsen af Nordatlanten og udviklingen af den Østgrønlandske kontinentrand i forbindelse med opsplittning af det tidligere nordamerikanske-europæiske kontinent for 60 millioner år siden. 2) Bjergkædedannelse for 2000 mill. år siden ved kontinent-kontinent kollision. Forskningen omkring dette tema udføres i den centrale del af Vestgrønland og omfatter desuden en undersøgelse af den kontinentopsplittning og oceandannelse, der gik forud for kollisionen.

Løsningen af lithosfærens problemstillinger vil kræve en omfattende integration af geologiske og geofysiske undersøgelser, som til dels vil blive udført i et netværk af internationale samarbejdspartnere. Dansk Lithosfærecentret vil få ca. 10 videnskabelige medarbejdere foruden et antal Ph.D.-studerende.

Mogens Marker

